

Sprawozdanie opisowe z działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Łopusznie za 2024 rok

Status formalnoprawny biblioteki

1. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie jest samodzielną jednostką organizacyjną wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury pod numerem 2.
2. W 2024 roku biblioteką funkcjonowała w kształcie organizacyjnym na podstawie nadanego statutu przez Radę Gminy Łopuszno uchwałą nr XLII/354/2022 z dnia 24 listopada 2022 roku.
3. Biblioteka działa na mocy ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 roku, ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statutu nadanego przez organizatora.
4. Placówka w pierwszej kolejności kontynuuje działania w zakresie: gromadzenia, opracowania, selekcji, przechowywania i udostępniania zbiorów. Placówka prowadzi działania mające na celu promocję czytelnictwa i bibliotek oraz rozbudzanie zamiłowania do książek i czytania. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie sukcesywnie wprowadza zbiory biblioteczne do systemu bibliotecznego MAK+. Oprócz elektronicznego opracowywania zbiorów, prowadzi również sukcesywną selekcję księgozbioru.
5. Głównym celem działalności biblioteki jest promocja czytelnictwa jako atrakcyjnej formy spędzenia wolnego czasu, zaspokojenie zróżnicowanych potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury.

Modernizacja, remonty, wyposażenie

W 2024 roku w bibliotece nie przeprowadzano żadnych modernizacji pomieszczeń. Dokonano tylko wymiany dwóch spróchniałych, dwudziestoletnich okien w pomieszczeniu czytelników i pracowni komputerowej. Była to inwestycja konieczna do zrealizowania już od kilku lat.

Zbiory biblioteki

Podstawowym warunkiem prawidłowego funkcjonowania biblioteki jest uzupełnianie zbioru książkowego poprzez systematyczny zakup nowości wydawniczych. Biblioteka gromadzi, opracowuje i udostępnia zbiory książkowe, a także audiobooki i zbiory elektroniczne.

Gromadzony w bibliotece księgozbiór ma charakter uniwersalny. W 2024 roku zakupiona została przede wszystkim literatura piękna dla dorosłych, literatura piękna dla dzieci i młodzieży oraz popularnonaukowa.

W 2024 roku MBP w Łopusznie wzbogaciła swoje zbiory o 360 woluminów, z czego zakupiono 340 woluminów na łączną kwotę 9500 zł ze środków samorządowych w ramach otrzymanej dotacji podmiotowej. Resztę stanowią dary książkowe – подарowane m. in. przez Fundację PVE Dobra Energia.

Wszystkie zbiory, które wpływały do MBP podlegały pełnemu opracowaniu. Na bieżąco aktualizowany jest katalog on-line – wprowadzane są nowe rekordy. Zbiory są opracowane komputerowo w 100%.

Ewidencja zbiorów jest automatyczna, przy użyciu kodów kreskowych i czytników.

Zakup zbiorów bibliotecznych w 2024 roku oparty był na analizie rynku wydawniczego. Jednak potrzeby czytelnika są najważniejszym kryterium w doborze kupowanych książek. Biblioteka dokonuje wyboru nowości wydawniczych w następujący sposób:

1. Propozycje książkowe zgłaszane przez czytelników osobiście w placówkach biblioteki

2. Poprzez przegląd propozycji wydawniczych Instytutu Książki, innych - publikowanych na stronach miesięczników literackich, audycjach radiowych lub innych informatorach kulturalnych,

3. Przegląd ofert wydawniczych.

Stały dopływ nowości pozwala nam na uzupełnienie i aktualizowanie księgozbioru. Zakupione zbiory wykorzystujemy do promocji czytelnictwa: organizujemy wystawki książek, spotkania czytelnicze, akcje czytelnicze, promujemy zakupione książki na naszej stronie internetowej i portalu społecznościowym.

Na bieżąco zbiory są selekcionowane pod względem zużycia i przydatności. W ciągu roku usunięto ze zbiorów 389 zniszczonych i zdezaktualizowanych woluminów książek.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku zbiory biblioteki przedstawiały się następująco:

1) książki 18 387 vol.

2) multimedia 75 jednostek inwentarzowych.

Biblioteka świadczy również usługę wypożyczania, a właściwie wymiany prasy. Wprowadzono ją dzięki zaprzyjaźnionym użytkownikom placówki, którzy po przeczytaniu zakupionych przez siebie czasopism oddają je do biblioteki i tym sposobem dają im drugie życie. Czasopisma przechodzą z „rąk do rąk”. Są wypożyczane i zwracane z powrotem do biblioteki. Niestety nie są tu prowadzone statystyki udostępnień.

Na bieżąco prowadzona jest windykacja książek przetrzymywanych przez czytelników.

W tym celu prowadzi się bieżąco kontrolę stanu kont czytelników oraz stosuje się m.in. upomnienia telefoniczne, pisemne oraz wezwania do zwrotu książek.

Automatyzacja procesów bibliotecznych

W 2024 roku Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie kontynuowała prace w zakresie automatyzacji procesów bibliotecznych z wykorzystaniem specjalistycznego programu bibliotecznego. MAK+. To elektroniczny i zintegrowany system biblioteczny, stworzony i ciągle rozwijany przez Instytut Książki, który służy do zarządzania biblioteką i jej

zbiorami. System ten umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego oraz bazy użytkowników placówki, umożliwia również elektroniczną rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów, a także prowadzenie statystyki bibliotecznej. System MAK+ jest rekomendowany przez Krajową Radę Biblioteczną. Jest również całkowicie zgodny z formatem MARC21 oraz spełnia wszystkie wymagania stawiane przez ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2014, poz. 1182) oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy, co zapewnia bezpieczeństwo gromadzonym danym użytkowników. To kompletny system biblioteczny, zawierający wszystkie aktualnie dostępne moduły systemu oraz funkcjonalności, umożliwiające kompleksową obsługę wszystkich procesów związanych z książką i czytelnikiem w bibliotece. Na uwagę zasługuje fakt, że ciągle wzrasta liczba odwiedzin strony internetowej MGBP. Świadczy to o wzroście zainteresowania naszą ofertą i działalnością Biblioteki. 100 % zbiorów mamy prezentowanych w internecie. Komputeryzacja pozwala na elektroniczne wypożyczanie, rezerwowanie książek przez internet, powiadomienia o zwrotach wysyłane z systemu itp. udogodnienia dla czytelników na miarę XXI wieku. Obecnie w momencie, w którym książka jest opracowana, czyli wprowadzona do tego katalogu, jest ona automatycznie widoczna dla czytelników. Katalog internetowy (tzw. OPAC) jest udostępniany czytelnikom automatycznie - bez potrzeby instalacji i 24h/dobę.

Użytkownicy otrzymali:

- możliwość przeglądania zasobów biblioteki z domu na dowolnym urządzeniu (komputer, smartfon, tablet).
- możliwość dokonania rezerwacji wybranych egzemplarzy.
- możliwość wyszukiwania zasobów biblioteki za pomocą wyszukiwarki.
- automatyczne powiadomienia mailowe o rezerwacjach, zaległościach itp.
- system zapewnia ochronę danych osobowych (spełnione wymagania prawne).

Katalog elektroniczny obejmuje około 18 tys. woluminów. Jest dostępny w internecie poprzez naszą stronę internetową (w zakładce „Katalog online” jest ustawione przekierowanie do katalogu).

Ponadto w 2024 roku łopuszańska biblioteka prowadziła oficjalny profil na portalu społecznościowym Facebook, który cieszy się coraz większą popularnością. Informacje

dotyczące wydarzeń bibliotecznych regularnie zamieszczane są na stronie internetowej www.gbplopuszno.pl i Facebooku.

Czytelnictwo i wypożyczenia

W 2024 roku w bibliotece zarejestrowano 5060 odwiedzin oraz zarejestrowano 999 czytelników w różnych grupach wiekowych i według zajęcia. Dokonano wypożyczeń 11805 woluminów książek.

Ponadto w okresie sprawozdawczym, którego dotyczy informacja biblioteka umożliwiła czytelnikom dostęp do bazy książek elektronicznych. Dzięki tej usłudze można było korzystać z 627 opłaconych i 5800 darmowych publikacji specjalistycznych i naukowych, które znajdują się na platformie IBUK Libra. Koszty związane z korzystaniem z bazy wynoszą 1 195,00 zł rocznie jako opłata licencyjna.

Z końcem roku Miejsko-Gminna Biblioteka w Łopusznie przystąpiła do projektu grupowego dostępu do serwisu Empik Go, wykupując dostęp do 60 kodów dostępu do audiobooków na łączną kwotę 860 zł brutto. Oferujemy naszym czytelnikom dostęp do e-booków, audiobooków i podcastów.

Promocja książki i czytelnictwa

W 2024 roku Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna prowadziła działalność kulturalno – edukacyjną promującą książki, czytelnictwo i Bibliotekę. W swoich kulturotwórczych przedsięwzięciach Biblioteka proponowała wartościową literaturę i jej twórców. Organizowała spotkania autorskie, promocje książek, konkurs literacki, zajęcia edukacyjne dla dzieci, lekcje biblioteczne, warsztaty pisarskie, spotkania edukacyjne dla dorosłych, akcje czytelnicze. Biblioteka ze swoją ofertą wychodzi poza swoje mury. Spotykamy się w przedszkolach i szkołach. Poprzez rozliczne przedsięwzięcia MGBP starała się zwiększać zainteresowanie książką, kształtować gusty czytelnicze, uczyć odbioru literatury, a także zachęcać do podejmowania własnych prób pisarskich. Niewątpliwym sukcesem naszej Biblioteki jest bardzo dobra współpraca z placówkami przedszkolnymi i szkolnymi. Dzięki temu możemy promować czytelnictwo wśród najmłodszych, rozwijać kompetencje czytelnicze dzieci starszych i młodzieży. Jesteśmy instytucją wspierającą system edukacyjny, dzięki czemu mamy realny wpływ na kształtowanie zainteresowań dzieci i młodzieży. MGBP dołączyła do

międzynarodowego projektu czytelniczego Nasza Mała Biblioteka realizowanego w ramach programu „Kreatywna Europa”.

W 2024 roku zorganizowaliśmy ponad 20 różnego rodzaju spotkań, wydarzeń, zajęć bibliotecznych dla około 1000 użytkowników.

Wybrane wydarzenia w bibliotece w 2024 r.:

- VI Łopuszańskie Czytanie p.t. „Najsłynniejsze listy miłosne wszech czasów”.
- „Opowieści o zimowym lesie..”- spotkanie z leśniczym , prelekcja o dokarmianiu ptaków i zwierząt.
- Zajęcia literackie i plastyczne „Zimowe zabawy”, w oparciu o teatrzyk kamishibai
- „Zgadnij jaką postacią z bajki jestem?”
- „Wyprawy bajkowe w krainy książkowe”
- „Animus -serce moje” spotkanie z aktorem i poetą Panem Piotrem Pilarskim.
- Konkurs literacki „Łopuszańskie wierszowanie”
- Trzydniowe Biblioteczne Eko-Wakacje , w tym warsztaty ekologiczne
- Akcja Kreatywne Poniedziałki
- Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego na placu parkowym przez młodzież Powiatowego Zespołu Szkół z Łopuszna połączone prelekcją historyczną z okresu polskich zrywów narodowych wraz z prezentacją strojów epokowych.
- Konkurs plastyczny „Idzie jesień...”
- Głośne czytanie „ Baśń o misiu, który szukał serca” – akcja ogólnopolska Głośnego Czytania Dzieciom
- „Ślady na mapie” – spotkanie z podróżnikami Anną i Tomaszem Chałacińskimi dla młodzieży z PZS z Łopuszna.
- Dzień Postaci z Bajek – konkurs fotograficzny
- Warsztaty niepodległościowe” na 11 listopada.

- Dzień Pluszowego Misia
- Mikołajki w bibliotece
- Biblioteczna Pracownia Świętego Mikołaja – warsztaty świąteczne połączone ze spotkaniem z poetką Panią Małgorzatą Guz.
- Spotkanie z Panem Poetą (Michał Capiński) dla przedszkolaków.

CAŁY ROK:

Złożono wniosek do Instytutu Książki do projektu ogólnopolskiego „Mała książka- wielki człowiek”. Jego celem jest popularyzacja czytania dzieciom już od najmłodszych lat. Biblioteka w Łopusznie po raz kolejny zakwalifikowała się do tego projektu i na wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym czeka wyjątkowy prezent – wyprawka czytelnicza na dobry czytelniczy start. Udział w projekcie jest całkowicie bezpłatny. W ramach akcji każde dziecko w wieku przedszkolnym (3-6 lat), które odwiedzi z rodzicem bibliotekę otrzymuje wyjątkowy prezent – książkę „Krasnal w krzywej czapce...”. W wyprawce dzieci otrzymują także Kartę Małego Czytelnika – za każdą wizytę w bibliotece przedszkolak otrzymuje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostaje uhonorowany imiennym dyplomem, potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W wyprawce znajdują coś dla siebie również rodzice i opiekunowie – broszurę informacyjną „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki”. W ubiegłym roku wydano 40 takich „wyprawek czytelniczych”.

Biblioteka składała wnioski o przyznanie dotacji lub innych form pomocy do instytucji zewnętrznych.

W bibliotece była zorganizowana wystawa prac Pani Katarzyny Samczyńskiej i wiele innych wystawek okolicznościowych. Wszystkie te wydarzenia były dla korzystających bezpłatne. Biblioteka współorganizowała gminne uroczystości patriotyczne w Naramowie, Skalce Polskiej, Fanisławicach, Sarbicach. Biblioteka współpracuje w realizacji działań ze szkołami, instytucjami, fundacjami i stowarzyszeniami.

Na bieżąco, we własnym zakresie prowadzone są prace porządkowe w placówce: dbanie o codzienny porządek, mycie podłóg, okien , dbanie o estetykę użytkowanego piętra budynku przy ulicy Włoszczowskiej.

Budżet

Finansowanie podstawowej działalności biblioteki odbywa się ze środków organizatora, jakim jest Miasto i Gmina Łopuszno w postaci dotacji podmiotowej, która jest głównym źródłem finansowania. W roku poprzedzającym rok budżetowy zakładane są planowane wielkości środków finansowych koniecznych do realizacji zadań rzeczowych przez bibliotekę i składane w postaci projektu planu finansowego Burmistrza Miasta i Gminy z wnioskiem o udzielenie dotacji podmiotowej. Propozycje składane przez bibliotekę są omawiane na komisjach Rady Miasta i Gminy Łopuszno, po czym na sesji budżetowej przyznawana jest dotacja podmiotowa. Dotacja podmiotowa na rok 2024 w wysokości 336 000,00zł została przyznana na mocy uchwały nr LIV/456/2024 z dnia 26 stycznia 2024 roku.

Na rok 2024 przyjęty plan finansowy zakładał koszty stanowiące wydatki w wysokości 336 000,00zł podzielone według kierunków wydatkowania. Realizując zadania rzeczowe opisane planem finansowym w roku sprawozdawczym poniesiono koszty stanowiące wydatki na kwotę 325 277,18 zł, które zostały ujęte w ewidencji księgowej na zasadach określonych ustawą o rachunkowości, przepisami ustawy o finansach publicznych oraz uregulowaniach wewnętrznych. Na podstawie ksiąg rachunkowych sporządzane są okresowe sprawozdania budżetowe i finansowe, gdzie zostały ujęte w części tabelarycznej wielkości stąd wynikające i w przewidzianych okresach przekazane Burmistrzowi Miasta i Gminy Łopuszno.

Koszty ponoszone przez bibliotekę w ciągu roku podlegają kontroli przez statutowe organy gminy na podstawie sporządzanych i przedkładanych w przepisowych terminach sprawozdań okresowych. Po zapłaceniu zobowiązań koszty stają się wydatkiem. W części tabelarycznej przedkładanych sprawozdań podano wielkości pieniężne ujęte na kontach księgowych oraz w rozwinięciu analitycznym opisane w paragrafach wydatków budżetowych. Wielkości w wymiarze pieniężnym wynikają z zakupów dóbr i usług, które są konieczne do prawidłowego funkcjonowania jednostki. W omawianym roku obrachunkowym poniesiono koszty:

1. Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń – kwota 2 103,34zł na świadczenia wynikające z przepisów prawa pracy.
2. Wynagrodzenia osobowe pracowników – kwota 205 218,43zł dla 4 pracowników w przeliczeniu na etaty – 2,75 etatu.

3. Składki na ubezpieczenie społeczne – kwota 35 922,46zł od wynagrodzeń w części podlegającej obowiązkowym odpisom.
4. Składka na fundusz pracy – kwota 1 977,49zł od wynagrodzeń podlegających odpisom na ubezpieczenia społeczne.
5. Wynagrodzenia bezosobowe – kwota 2 297,00zł utrzymanie czystości w miejscach pamięci na terenie gminy Łopuszno oraz spotkania autorskie.
6. Zakup materiałów i wyposażenia – kwota 35 735,64zł z tego:
 - 1) zakup opału w ilości 15,75 t (pellet) – kwota 17 010,00zł,
 - 2) zakup materiałów do bieżącej eksploatacji – kwota 391,50zł,
 - 3) zakup środków czystości – kwota 659,01zł,
 - 4) zakup materiałów biurowych – kwota 461,61zł
 - 5) zakup tuszy do drukarek – kwota 1623,60zł,
 - 6) zakup licencji i programów – kwota 3 010,49zł,
 - 7) zakup wyposażenia biurowego i ogólnego – kwota 1 526,01zł,
 - 8) zakup materiałów pozostałych – kwota 11 053,42zł,
7. Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek – kwota 9 500,00zł.
8. Zakup energii, gazu oraz wody – kwota 1 963,47zł, zakup energii elektrycznej kwota 1 770,33zł i zakup wody kwota 193,14zł.
9. Zakup usług zdrowotnych – kwota 240,00zł,
10. Zakup usług pozostałych – kwota 20 474,73zł, z tego:
 - 1) prowizje i opłaty bankowe – kwota 3 960,00zł,
 - 2) hosting strony internetowej biblioteki, bip – kwota 2 915,10zł,
 - 3) zakup usług komunalnych – kwota 83,23zł,
 - 4) opłata licencyjna MAK – kwota 771,24zł,
 - 5) opłata licencyjna I-buk, Empik Go – kwota 2 013,90zł,
 - 6) opłata usług inspektora ochrony danych – kwota 3 894,18zł,zł
 - 7) zakup usług pozostałych – kwota 6 837,08zł.
11. Zakup usług telekomunikacyjnych – kwota 1 501,07zł, z tego:
 - 1) zakup usług dostępu do sieci Internet – kwota 867,48zł,
 - 2) zakup usług telefonii stacjonarnej – kwota 633,59zł.
12. Krajowe podróże służbowe – kwota 229,55zł,
13. Różne opłaty i składki – kwota 661,00zł, ubezpieczenia majątkowe.
14. Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – kwota 7453,00zł.

Koszty, o których mowa wyżej zostały potwierdzone fakturami, rachunkami, na których dokonano opisu o celowości ich poniesienia, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz dokonano na nich opisu o sposobie i dacie dokonania zapłaty. Powstałe w ciągu okresu sprawozdawczego zobowiązania były na bieżąco regulowane, które w momencie zapłaty stały się wydatkiem. Na koniec roku stan zobowiązania wynosił 288,67zł za energię elektryczną. Zakupione wyposażenie biurowe i ogólne zostało wpisane do ewidencji zgodnie z zapisami w polityce rachunkowości, a książki do systemu elektronicznej bazy danych.

Całość dokumentacji potwierdzającej wydatki jest przechowywana w zbiorach dokumentów odpowiednio opisana i oznaczona na zasadach przyjętych w wewnętrznych uregulowaniach instrukcją obiegu i kontroli dokumentów.

Realizując zadania statutowe Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie pokrywa koszty swojej działalności z dotacji podmiotowej, dotacji celowych uzyskanych z innych źródeł oraz za sporadyczne udostępnianie urządzeń kserograficznych, a także ze sprzedaży książek i publikacji o gminie Łopuszno. W omawianym roku, którego dotyczy sprawozdanie Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łopusznie uzyskała na zadania objęte planem działalności przychody w wysokości 325 266,13zł, które po zarachowaniu na rachunku bankowym stały się dochodami. Środki finansowe pochodziły:

1. z dotacji podmiotowej z budżetu Gminy Łopuszno – kwota 336 000,00zł z tym, że niewykorzystaną kwotę dotacji w kwocie 11 206,65zł zwrócono na konto Urzędu Miasta i Gminy w Łopusznie w przepisowym terminie.
2. ze sprzedaży usług – kwota 300,00zł,
3. zarachowane odsetki na rachunku bankowym – kwota 172,78zł.

W roku objętym sprawozdaniem nie występowały należności.

Przyznana dotacja podmiotowa dla Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Łopusznie na 2024 rok została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem na wydatki opisane planem finansowym na ten rok. Rozliczenie dotacji podmiotowej zostało sporządzone i w przepisowym terminie przedłożone Burmistrzowi Miasta i Gminy Łopuszno. Środki pieniężne pozostające na rachunku bankowym w wysokości 485,38zł różnica pochodzącej z innych źródeł niż dotacja organizatora podlegająca rozliczeniu i pozostają do dyspozycji biblioteki na częściowe pokrycie wydatków roku następnego.

Niniejsze sprawozdanie opisowe przedstawia omówienie przedłożonych informacji i sprawozdań tabelarycznych.

GLÓWNA KSIĘGOWA
mgr Mariola Eichorn

DYREKTOR
Miejsko-Gminnej
Biblioteki Publicznej
mgr Małgorzata Gawęda